

Hollola

Päätös maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteishakemuksesta, Läänin Kuljetus Oy 98-451-4-11

HOLDno-2023-245

ASIA

Päätös maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta. Yhteistä lupaa on haettu yhdellä lupahakemuksella ja asia ratkaistaan yhdellä päätöksellä (MAL 4 a § ja YSL 47 a §). Päätös sisältää ratkaisun toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

Hakija

Läänin Kuljetus Oy
Y-tunnus 0141217-0

Toiminnan yhteyshenkilöt:

Mikko Koskinen
p. 040 5363311
mikko.koskinen@laaninkuljetus.fi

Jyrki Makkonen
p. 040 570 0375
jyrki.makkonen@laaninkuljetus.fi

Toiminta ja sen sijainti

Hakemus koskee lupaa soran ottoon 10 vuodeksi 690 000 m³ kokonaisottomäärälle sekä lupaa soran murskaamiseen. Murskattavan soran määrä on keskimäärin 45 000 tonnia vuodessa. Lisäksi haetaan lupaa toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Suunnittelualueen pinta-ala on 8,7 ha ja ottamisalueen 7,3 ha.

Toiminta sijoittuu Hollolan kunnan Uskilan kylään kiinteistölle 98-451-4-11 (Kangasmaa). Käynti suunnittelualueelle tapahtuu Kirkkotieltä erkanevan soratien kautta. Toiminta sijoittuu Kukonkoivu-Hatsinan IE-luokan pohjavesialueelle.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (555/1981) 1 §:n ja 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi tarvitaan lupa lukuun ottamatta tavanomaista kotitarvekäyttöä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7e mukaan luvanvarainen toiminto on tietyille alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n (424/2015) ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee

kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee kyseessä olevan jätteen käsittelyä koskevan ympäristölupahakemuksen. Hollolan kunnan hallintosäännön 16 (hyväksytty valtuustossa 7.12.2020, voimaantulo 1.1.2021) §:n mukaisesti Hollolassa ympäristönsuojeluviranomaisena toimii elinvoimavaliokunnan valvontajaosto.

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 6.3.2023. Hakemusta on täydennetty 29.3.2023 ja 30.3.2023.

Hakemus sisältää seuraavat asiakirjat:

- Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus (lomake, 3.3.2023)
- Läänin Kuljetus Oy 108323, Porrin sora-alue, Hollola: Maa-aines - ja ympäristöluvan yhteishakemus (2.3.2023, sis. liitteet: 1/108323 Ote maakuntakaavasta, 2/108323 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, 3/108323 Tukitoiminta-alueen periaatekuva, 4/108323 Pohjavesien tarkkailuohje)
- Liite 1: Maanomistajan ja luvanhakijan välinen sopimus (7.12.2022)
- Liite 2: Rajanaapurit (8.2.2023)
- Liite 3: Strateginen yleiskaava 2020 Pääkaavakartta 1/5 (10.5.2021)
- Liite 4: Luontoselvitys 2012 (30.6.2012)
- Piirustukset:
  - Täydennys 29.3.2023: Päivitetty nykytilannekuva 3255.1A
  - 3255.2 Suunniteltu lopputila 1:2000
  - 3255.3A Suunnitelmaleikkaukset 1:1000
  - 3255.4 Suunnitelmaleikkaukset 1:1000
  - 3255.5 Suunnitelmaleikkaukset 1:1000
  - 3255.6A Suunnitelmaleikkaukset 1:1000
- Täydennys hakemukseen 29.3.2023
- Lisätäydennys hakemukseen 30.3.2023

Aluetta koskevat luvat ja kaavoitustilanne

Alueella on ollut voimassa seuraavat luvat:

- Maa-aineslupa Läänin Kuljetus Oy, Hollolan Uskilan kylässä tilalla Kangasmaa, kiinteistötunnus 98-451-4-11 (Lahden seudun ympäristölautakunta 26.3.2013 §25, voimassa 11.5.2023 saakka)
- Ympäristölupa / Läänin Kuljetus Oy, Uskilan kylä, tila Kangasmaa (kiinteistötunnus 98-451-4-11), Hollola (Lahden seudun ympäristölautakunta 26.3.2013 §24, voimassa 11.5.2023 saakka)

Alueella ei ole asemakaavaa.

Hollolan kunnanvaltuusto on 10.5.2021 hyväksynyt uuden strategisen yleiskaavan 2020. Kaava on tullut lainvoimaiseksi päätösvalmistelun aikana 19.8.2023. Strategisen yleiskaavan 2020 pääkartassa suunnittelualue sijoittuu "Maaseutuelinkeinot"- alueelle. Strategisen yleiskaavan Vesitalous-teemakartalla kohde sijoittuu pohjavesialuumerkinnän alle. Päätösvalmistelun aikana ennen strategisen yleiskaavan 2020 voimaantuloa on ollut voimassa strateginen yleiskaava 2017. Suunnittelualue sijoittuu strategisen yleiskaavan 2017 (lainvoimainen 3.4.2017) pääkartalla "Maaseutuelinkeinot ja -asuminen"- alueelle. Strategisen yleiskaavan Vesitalous-teemakartalla kohde sijoittuu pohjavesialuumerkinnän alle ja Ympäristövaikutuksia aiheuttavat toiminnot - teemakartalla maa-ainestenottoalueeksi merkitylle alueelle.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 (lainvoimainen 14.5.2019) suunnittelualue sijoittuu maa-ainesten ottoon merkitylle alueelle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Suunniteltuun toimintaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

TOIMINNAN KUVAUS HAKEMUKSEN MUKAAN

Sijaintitiedot ja kaavoitus

Maa-ainesten ottoalue sijaitsee Hollolan kunnassa, Uskilan kylässä, tilalla Kangasmaa (98-451-4-11). Ilmakuva ottoalueesta on esitetty kuvassa 2. Tilan kokonaispinta-ala on 17,69 ha, josta ottoalueen pinta-ala 7,3 ha.

Ottoaluetta koskevan kiinteistön omistaa Veli Porri. Kiinteistön omistajalla ja luvan hakijalla on sopimus alueen hallinnasta ja murskauslaitoksen sijoittamisesta kiinteistölle.

Alueen itäpuolella, reilun 200 m päässä kulkee Kirkkotie (3161) Hollolan kirkolle. Alueen länsipuolella vajaan 200 m päässä on soranottoalue. Alue rajautuu eteläpuolella puolustusvoimien harjoitusalueeseen. Ottoalueen ja puolustusvoimien harjoitusalueen välistä kulkee tieyhteys Kirkkotielle. Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat n. 600 m päässä alueesta.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa Hollolan strateginen yleiskaava 2017. Kaavaa on päivitetty ja kunnanvaltuusto on 22.2.2021 Strategisessa yleiskaavan 2020. Kaava ei vielä ole lainvoimainen. Yleiskaavassa 2020 alue on merkitty maa-seutuelinkeinojen alueeksi M. Lupaviranomaisen lisäys: Strateginen yleiskaava 2020 on tullut voimaan päätösvalmistelun aikana 19.8.2023. Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014, joka on saanut lainvoiman 14.5.2019 alue on merkitty Hälvälän maa-ainesten ottoalueeksi (eo 9). Lisäksi alue sijoittuu tärkeälle vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (pv) ja Hälvälän ampumaradan melualueelle (me). Alue rajautuu eteläpuolella puolustusvoimien alueeseen (EP 4) ja sijoittuu osittain rajaukseen kk 2 eli puolustusvoimien käytöstä asteittain vapautuvalle alueelle.

Alueen nykytila ja ympäristöolosuhteet

Alue sijaitsee Salpausselän proksimaalipuolen laajalla kangasalueella, Hälvälänkankaan pohjoisosassa. Ottoalueella on maa-ainesten ottotoimintaa (kuva 4). Alueelta on kaadettu puusto. Alueen nykytilakartta on esitetty liitteessä olevassa piirustuksessa 3255.1A Nykytilanne. Häiriöille alltiita tai muita herkkiä kohteita ei sijaitse alle 500 m päässä murskaamosta.

Alueelle on tehty luontoselvitys kesäkuussa 2012. Arvioinnin teki FM, biologi Jouko Sipari. Alue oli tuolloin nuorta tai korkeintaan keski-ikäistä mäntyvaltaista kangasmetsää (MT, paikoin VT). Kasvillisuus oli niukkalajista ja tavanomaista tuoreiden ja kuivien kankaiden lajistoa. Alueelle ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja eikä uhanalaisia lintu- tai nisäkäslajeja.

Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita, joita tulisi ottaa huomioon maankäyttöä suunniteltaessa. Lähin Natura 2000 alue, Kutajärven alue FI0306006, sijaitsee 2,5 km:n päässä alueesta koilliseen. (tämä on samalla myös Kutajärven luonnonsuojelualue (YSA 202875). Yksityisten mailla olevat luonnonsuojelualueet: Lähin on Ojaniityn suojelualue (YSA203930) alueelta 1 km koilliseen. Tämän suojelualueen välittömässä läheisyydessä on Pihainpellon luonnonsuojelualue (YSA245705) sekä Pikku-Haan luonnonsuojelualue (YSA254475). Seuraavaksi lähin on Vähä-Hannulan luonnonsuojelualue (YSA207752), joka sijaitsee 2 km päässä alueelta länteen. Maa-ainesten ottotoiminta ei heikennä ko. alueiden luonnonarvoja.

Alueella ei ole pintavesiuomia. Lähin lampi, Kastarlammi sijaitsee noin kilometrin päässä ottoalueesta. Lähimmät järvet, Kutajärvi ja Työtjärvi sijaitsevat noin 2 kilometrin päässä ottoalueesta.

Pohjavesiolosuhteet

Kohde sijaitsee Kukonkoivu-Hatsinan (0409851) IE-luokan pohjavesialueella ja sen pohjaveden muodostumisalueen koillisosassa. Antoisuudeltaan Kukonkoivu-Hatsinan pohjavesialue on yksi Suomen suurimmista pohjavesialueista.

Ottoaluetta lähinnä oleva pohjaveden purkautumispaikka on Kiikunlähde, joka sijaitsee n. 1,5 km päästä ottoalueesta luoteeseen päin. Kiikunlähde on tasolla + 96,1. Lähimmät vedenottamot ovat Hälvälän leirialueen vedenottamot 1–2 km etelään, Myllymäen vedenottamo n. 3 km pohjoiseen sekä Ruopan pohjavedenottamo n. 3 km lounaaseen. Ruopan vedenottamon kaukosuojavyöhyke ulottuu maa-ainesten ottoon suunnitellun tilan etelärajalle.

Insinööritoimisto Geocom Oy asensi ottoalueelle kaksi pohjavesiputkea 4.5.2012. Mittauksissa ei havaittu pohjaveden pinnantasoa. Lokakuussa 2012 Fulfil Oy asensi kolme uutta pohjavesiputkea ottoalueelle. Putket 1 ja 3 ulotettiin kallioon asti ja putki 2 ulottui tiiviiseen moreenikerrokseen. Kallionpinta putken 1 kohdalla on tasolla +133,74 ja putken 3 kohdalla tasolla +130,48. Putki 2 kiilautui moreeniin tasolla +134,17. Kaikki putket olivat kuivia. Putkien tilannetta on seurattu vuosittain eikä niissä ole havaittu pohjavettä.

Ottoalueelta pohjaveden virtaussuunta on luoteeseen, kuten vanhasta pohjavesialuekartasta käy ilmi. Ottoalueesta koilliseen päin noin 500 metriä on mitattu pohjaveden pinnan olevan tasolla +107 vuonna 1974 (Geologian tutkimuskeskus). Lupaviranomaisen lisäys: Päätösvalmistelun aikana valmistui Hollolan Kirkonseudun pohjavesialueen geologinen rakenneselvitys, jonka puitteissa kartoitettiin myös Kukonkoivu-Hatsinan pohjavesialueen pohjoisosaa, jossa suunnittelualue sijaitsee. Rakenneselvityksessä ei tullut suunnittelualueen lähialueelta ilmi potentiaalista uutta pohjaveden havaintopisteen paikkaa. Rakenneselvityksen mukaan pohjavesi virtaa suunnittelualueen läheisyydessä koilliseen ja luoteeseen.

Otettava maa-aines ja ottamisen järjestäminen

Alueen maaperä on pohjoisosassa hienoa hiekkaa ja alueen eteläosassa pääosin soraa, paikoitellen kivistä. Otettavan maa-aineksen määrä on yhteensä n. 690 000 m³ktr. Vuodessa otetaan maa-ainesta yhteensä n. 69 000 m³ktr. Toiminta-aika on huhtikuusta lokakuuhun arkipäivisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18. Maa-aineksia käytetään maarakentamisessa kiviaineksena ja toissijaisesti betonituotannon kiviaineksena.

Toiminta-alueen pinta-ala 8,7 ha, josta ottoalueen pinta-ala on 7,3 ha. Toiminta-alueen itä-, länsi- ja eteläraja kulkevat kiinteistörajaa pitkin. Ottoalueen ja toiminta-alueen väliin jää 10 metrin suojavyöhyke. Ottosuunnitelma eikä alueen lopputilanne ole muuttuneet aikaisemmissa luvissa esitetystä.

Maa-aineksia otetaan ottamissuunnitelman mukaisesti. Toiminta-alue, ottoalue, pintamaiden varastointialue, tukitoiminta-alue, murskausasema ja tieyhteydet on esitetty hakemuksen liitteenä olleissa piirustuksissa.

Maastoon on merkitty ottamisalueen rajat, sekä kiinteitä korkeusmerkintöjä, joiden avulla tarkkaillaan ottamistoiminnan etenemistä. Ottamisen ajaksi alueen ympärille asennetaan varoitusnauha ja kuopan reunat pidetään kaltevuudessa 1:2. Maa-ainesten ottamissyvyys vaihtelee 7–18 metrin välillä.

Maa-ainesten ottamista tehdään alueen etelä- ja pohjoispäästä samanaikaisesti, koska ottoalueen eteläpäässä on soraa ja pohjoispäässä hiekkaa. Materiaalia hyödynnetään eri tarkoituksiin, ja liiketoiminnan kannalta on perusteltua suorittaa otto molemmista päistä samanaikaisesti. Ottoa jatketaan suunniteltuun syvyyteen +136 (N2000) asti. Alueella asennettujen pohjavesiputket ovat syvimmillään tasolla +130,48 (N2000). Alueen havaintoputkissa ei ole havaittu vettä, joten alueen pohjaveden ylin korkeustaso on alle +130 (N2000). Mikäli kallio nousee alueella ottotason yläpuolelle, jätetään kallion pintaa vähintään metrin paksuinen maakerros.

Jälkihoitotoimenpiteitä ja maisemointia tehdään ottotoiminnan aikana mahdollisuuksien mukaan alueilla, joilla maa-ainesten ottaminen on saatu päätökseen ja joilla ei sijaitse tukitoiminta- tai varastoalueita.

Kuoritut pintamaat ja muu käyttötarkoitukseen kelpaamaton maa-aines välivarastoidaan ottoalueen keskiosissa poikkimenevälle kaistaleelle. Varastoidut pintamaat käytetään alueen maisemointiin ja muotoiluun.

Murskauksen järjestäminen

Soraa murskataan keskimäärin 45 000 t/a ja maksimissaan 100 000 t/a. Soramurskettä käytetään pääasiassa kiviaineksena maanrakentamiseen.

Suomen Ympäristökeskus on julkaissut selvityksen Ympäristöasioiden hallinnasta kiviainestuotannossa, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), ympäristösuojeluohje 25/2010. Toiminnassa noudatetaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Murskaus suoritetaan siirrettävällä murskauslaitoksella. Murskauslaitos koostuu esimurskaimesta, mahdollista väli- ja jälkimurskaimista, kuljettimista sekä seuloista. Raaka-aine syötetään syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Ensimmäisen murskausvaiheen jälkeen tuote siirretään kuljetinta pitkin joko välimurskaimelle tai seulalle. Seulontalaitteessa maa-aines jaotellaan haluttujen kokoluokkien mukaisiin kasoihin. Murskauslaitosta siirretään maa-ainesten ottamisen edetessä. Murskauslaitos toimii sähkömoottoreilla, joihin sähkö tuotetaan aggregaatilla. Tuotantolaitos sijoitetaan tiivispohjaisen alustan päälle siten, että vuotojen pääsy maaperään estyy myös vahinkotilanteissa. Alustan tiivistykseen käytetään joko HDPE-kalvoa tai bentoniittimattoa.

Varastoissa on sekä sora- että hiekkatuotteita. Keskimääräinen vuotuinen varastointimäärä on n. 45 000 t ja keskimääräinen varastointiaika noin 2 vuotta. Toiminta ajoittuu pääosin huhtikuusta lokakuuhun. Murskauksen toiminta-aika on arkipäivisin klo 7–21. Murskausta tehdään noin 30–60 päivänä vuodessa, keskimäärin 15 päivää kerrallaan.

Poltto- ja muiden aineiden kulutus ja varastointi sekä veden ja sähkön käyttö

Polttoainetta kuluu keskimäärin 45 t/v ja maksimissaan n. 80 t/v. Hydraulikkaöljyä kuluu keskimäärin 0,2 t ja maksimissaan 0,5 t vuodessa. Voiteluaineita kuluu keskimäärin 0,15 t ja maksimissaan 0,3 t vuodessa. Sähköä kuluu n. 3 MWh/v. Alueelle ei tule vesijohtovettä. Tarvittaessa vettä tuodaan alueelle säiliöautolla.

Alueella ei varastoida poltto- eikä voiteluaineita. Tilapäinen säilytys toteutetaan lukituissa, katetuissa ja suoja-altaalla varustetuissa säiliöissä. Murskan voimanlähteenä on kevyellä polttoöljyllä toimiva aggregaatti. Aggregaatti on sijoitettu ns. konttiin, jonka moottoritalan alapuolella on valuma-allas. Tankkauspisteen alle voidaan asentaa myös valumakaukalo.

Tukitoiminta-alueelle on rakennettu tiivis pohjarakenne. Tukitoiminta-alue sijaitsee ottoalueen länsireunalla pintamaiden varastointialueen vieressä. Alueella ei normaalitoiminnasta synny jätteitä. Työkoneita ei huolleta alueella ja työkoneissa on imeytysmateriaali aina saatavilla.

Liikenteen järjestäminen

Liikennöinti alueelle tapahtuu ottoalueen ja Puolustusvoimien hallinnoiman alueen välistä menevän soratien kautta. Tie soveltuu raskaille ajoneuvoille ja siitä kuljetaan myös viereiselle maa-ainestenotto alueelle. Pölyämistä estetään tarvittaessa kastelulla. Soratielle käännytään Hollolan kirkolle menevältä Kirkkotieltä (3161).

Liikennemäärät alueelle ovat n. 20-30 raskasta ajoneuvoa arkipäivisin toiminta-aikana. Liikenne alueella ei ole ympärivuotista, vaan on myös kausia, jolloin alueella ei ole toimintaa eikä liikennettä. Vuotuinen liikennemäärä on keskimäärin 1200 raskasta ajoneuvoa/a.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Toiminnan aikaisia ympäristövaikutuksia ovat päästöt ilmaan, melu sekä tärinä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Kirkkotien toisella puolella noin 600 metrin päässä kohteesta, joten vaikutukset asutukseen ovat vähäiset. Pintavesivaikutukset sora-alueilla ovat vähäisiä. Kohteessa ei havaittu pohjaveden pinnankorkeutta, vaan kairaukset päättyivät kallioon. Toiminnan vaikutukset pohjaveden laatuun ja määrään ottoalueella ovat siten vähäiset.

Päästöt ilmaan

Pölypäästöjä ilmaan aiheutuu eniten murskauksesta. Päästöjä ilmaan aiheuttavat alueella myös liikkuvien työkoneiden ja ajoneuvojen pakokaasupäästöt. Pölyäminen on paikallista, joten sen vaikutus ympäristön kannalta alueen ulkopuolella on vähäistä. Pölyä syntyy murskaustyön aikana ja sen syntymistä ehkäistään käyttämällä mahdollisimman pientä pudotuskorkeutta. Tarvittaessa pölyämistä ehkäistään koteloinnilla.

Hiukkaspäästöjä syntyy vuodessa noin 0,11 tn. Pakokaasupäästöjen myötä toiminnassa syntyy vuositasolla noin 1,4 tn typen oksideja (NO_x), 0,0045 tn rikkidioksidia (SO₂) ja 133 tn hiilidioksidia (CO₂). Päästöjä pyritään vähentämään kaluston huollolla ja polttoainetta säästävällä ajotavalla. Toiminnanharjoittaja on osallistunut ilmanlaadun yhteistarkkailuun. Toiminnanharjoittajan tietoon ei ole tullut, että toiminta olisi vaikuttanut heikentävästi alueen ilmanlaatuun.

Melu ja tärinä

Melua aiheutuu työkoneiden ja laitteiden käyntiäänistä, murskauksesta, seulonnasta, sekä vähäisessä määrin alueella tapahtuvasta liikenteestä. Myös aggregaatti aiheuttaa pientä melua. Murskauksesta aiheutuu osittain impulssimaista melua. Muista melulähteistä aiheutuu tasaista melua. Murskausta tehdään alueella arkisin klo 7–20 kausiluonteisesti. Melun vaikutukset ovat paikallisia.

Murskauksesta aiheutuvaa melua vähennetään pudotuspintojen kivitaskuilla sekä tasaisella syöttönopeudella. Lisäksi melua pienennetään alentamalla maa-aineksen purkukorkeutta. Melun kulkeutumista alueen ulkopuolelle vähennetään sijoittamalla murskauskalusto mahdollisimman alas sekä sijoittamalla varastokasat murskauskaluston ja häiriölle alttiiden kohteiden väliin. Alueen ympäristössä ei ole häiriintyviä kohteita alle 500 metrin etäisyydellä.

Soran murskauksesta voi aiheutua lievää tärinää. Tärinä ilmenee vain murskan välittömässä läheisyydessä, joten sillä ei ole haitallisia ympäristövaikutuksia. Työkoneiden käytöstä ja kuljetuksista aiheutuu myös lievää tärinää. Tärinää voidaan ehkäistä huolehtimalla teiden hyvästä kunnosta.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Maisemoinnin tarkoituksena on alueen sopeuttaminen ympäröivään luontoon ja maisemaan. Jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi hakija esittää 40 000 € suuruista vakuutta.

Ottoalue siistitään ja maa-ainesten ottoon liittyneet toiminnot poistetaan alueelta toiminnan päätyttyä. Alue muotoillaan suunnitelmapiiirrosten mukaisesti. Alueen pohja muotoillaan siten, että pintavedet eivät jää lammikoiksi alueelle. Luiskat muotoillaan 1:3 kaltevuuteen koko ottoalueen ympäri ja rinteiden ylä- ja alaosat pyöristetään. Luiskat loivennetaan rintausten yläosasta saatavilla massoilla.

Teiden pohjat, laitteiden sijaintipaikat, sekä kiviaineksen varastokasojen pohjat möyhennetään ennen pintamaan levittämistä. Alueen kasvuolosuhteita parannetaan levittämällä alueelle ensisijaisesti ottoalueen peräisin oleva pintakerros. Pintakerroksen paksuus on noin 200 mm, joka koostuu 150 mm hiekkakerroksesta ja 50 mm humuskerroksesta. Humuskerros sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Humuskerroksena käytetään alueen pintamaakerroksen materiaalia. Alueen pohjoisosassa hiekkaisella alueella humuskerros sekoitetaan suoraan ottoalueen pohjamaan pintakerrokseen.

Mikäli alueelle joudutaan tuomaan pintakerrokseen materiaalia muualta, hankintaan niille valvovan viranomaisen hyväksyntä ennen niiden käyttämistä maisemointiin. Alueen soveltumatonta käyttöä vähennetään katkaisemalla tarpeettomat kulkuyli- ja -välillä, -valleilla tai siirtolohkareilla. Ottoalue palautetaan toiminnan loputtua metsätaloukseen. Alueelle istutetaan mäntyä, mikäli alue ei luontaisesti leviä riittävästi taimia.

Toimintaan liittyvät riskit ja toimet niiden ehkäisemiseksi

Merkittävimmät toimintaan liittyvät ympäristöriskit ovat koneiden ja laitteiden polttonesteiden aiheuttamat vuotovahingot, jonka seurauksena maaperä ja pohjavesi voivat pilaantua. Laitteiden toimintahäiriöt voivat aiheuttaa myös normaalia enemmän melu- ja pölypäästöjä.

Työkoneissa käytettävää polttoöljyä ei varastoida alueella. Koneiden säilytys ja tankkaus tapahtuu tukitoiminta-alueella. Soran murskaus toteutetaan tiiviillä alustalla ja alueella on varattuna imeytysainetta mahdollisten työkoneista aiheutuvien öljyvetojen varalle. Mahdollisiin vuotoihin reagoidaan välittömästi ja vuodon leviäminen estetään tiivispohjaisella alustalla. Suuremmissa vuototapauksissa ollaan välittömästi yhteydessä valvontaviranomaiseen.

Alueella oleva murskauslaitos on sähkökäyttöinen, jonka sähköenergia tuotetaan vieressä olevalla aggregaatilla. Aggregaatti on sijoitettu ns. konttiin ja aggregaatin moottoritilan alapuolella on valuma-allas, joka on riittävän suuri aggregaatissa oleviin poltto- ja moottoriöljyihin nähden.

Lisäksi työkoneisiin ja liikenteeseen liittyvät henkilövahinkoriskit. Toimintaan liittyviä riskejä pyritään vähentämään henkilöstön asianmukaisella perehdyttämällä, toimintatavoilla, toiminta-alueen ja käytettävän kaluston kunnossapidolla sekä huolehtimalla alueen yleisestä siisteydestä. Asiattomien kulkeminen alueelle estetään sulkemalla alueelle johtavat tiet lukittavin puomein toiminta-ajan ulkopuolella.

Tarkkailu ja raportointi

Koneita, laitteistoja ja polttoainesäiliöitä tarkkaillaan mahdollisten vikojen ja vuotojen havaitsemiseksi. Työmaalla pidetään kirjaa raaka-aineiden ja polttoaineiden kulutuksesta, tuotantomääristä, toiminta-ajoista ja mahdollisista häiriötilanteista.

Alueen pohjavesiputkista tarkkaillaan pohjavesipintaa vuosittain. Mikäli putkissa on vettä, otetaan vesinäytteet kerran vuodessa ja vesinäytteistä tehdään liitteessä 4/108323 esitetyn pohjaveden tarkkailuohjeen mukaiset analyysit.

Valvontaviranomaiselle toimitetaan kerran vuodessa yhteenvetoraportti, missä esitetään laitoksesta vastaavien henkilöiden yhteystiedot, raaka-aineiden kulutustiedot, laskennalliset vuosipäästötiedot ja ominaispäästötiedot hiukkas-, NO_x- ja CO₂-päästöistä, tuotantotiedot, murskaamon käyttöajat ja yhteenveto mahdollisista päästöjä lisänneistä häiriöistä.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Läänin Kuljetus Oy hakee ympäristönsuojelulain 199 § mukaista lupaa aloittaa maa-ainestenotto ja murskaus muutoksenhausta huolimatta.

Päätöksen täytäntöönpanolla muutoksenhausta huolimatta ei kohteessa voida katsoa olevan haitallisia ympäristövaikutuksia, koska maa-ainestenotto ja murskaus tehdään ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti ympäristöhaittoja ehkäisevällä tavalla. Lisäksi alueella on jo ollut maa-ainestenotto- ja murskaustoimintaa, joten aloittamisella muutoksenhausta huolimatta ei aiheuta merkittäviä maisemallisia muutoksia alueelle ja toiminnan tarkkailun perusteella toiminnalla ei ole haitallisia ympäristövaikutuksia. Aloittaminen muutoksenhausta huolimatta ei myöskään tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, joten edellytykset täytäntöönpanolle muutoksenhausta huolimatta ovat olemassa.

Toiminnanharjoittaja esittää YSL 199 § mukaiseksi vakuudeksi 3 000 euroa toiminnan aloittamiselle muutoksen hausta huolimatta. Vakuus on laskettu alueen siistimiskustannusten kuten laitteiden ja työ-maavarusteiden poiskuljetuksen sekä alueen kulkureittien sulkemisen kustannusten mukaisesti.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Hollolan kunnan verkkosivuilla 12.4.-12.5.2023. Ilmoitus kuulutuksesta lähetettiin kirjeitse asianosaisille.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Päijät-Hämeen liitolta, Hämeen ELY-keskukselta, Uudenmaan ELY-keskukselta, Päijät-Hämeen ympäristöterveyden terveydensuojeluviranomaiselta, Puolustusvoimilta sekä Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalveluilta.

Päijät-Hämeen liitto sekä **Puolustusvoimat** ilmoittivat, etteivät anna lausuntoa hakemuksen johdosta.

Hämeen ELY-keskuksen lausunnossa todetaan seuraavaa:

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta on mahdollista ilman, että siitä aiheutuu maa-ainelain tarkoittamaa haittaa. Ympäristöluvan osalta hakemusta on tarkasteltu ainoastaan pohjavedensuojelun näkökulmasta. ELY-keskus katsoo, että toiminta on mahdollista järjestää niin, että siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- *Pohjavesialueella maaperän suojakerrospaksuuden tulee olla vähintään neljä metriä. Tämä tulee ottaa huomioon, jos alueella havaitaan pohjavettä.*
- *Mikäli alueen pohjavesiolosuhteista saadaan sellaista lisätietoa, että ottamisen pohjavesivaikutusten seurantaan soveltuva havaintopaikka voidaan määrittää, tulee tähän paikkaan asentaa pohjaveden havaintoputki ja seurata siitä pohjavesivaikutuksia liitteenä olevan ohjeen mukaisesti.*
- *Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavassa muodossa.*
- *Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.*
- *Polttoainesäiliöiden sekä murskaus- ja seulptalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.*
- *Ottamisalue on kokonaisuudessaan maisemoitava ja jälkihoidettava lupakauden aikana.*

- Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia läjitettäväksi tai maisemointitarkoituksessa, ellei niitä ole erikseen hyväksytty.
- Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnossa todetaan seuraavaa:

Maantien 3161 (Kirkkotie) keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä ko. alueella on 1217 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on n. 5 %. Alueella on nopeusrajoitus 80 km/h.

Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta maantielle 3161. Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että mikäli sora-ainesta kantautuu maantielle, tulee liittymä parantaa päällystämällä se uudestaan liittymän odotustilan matkalta irtokiviaineksen maantielle kulkeutumisen estämiseksi. Liittymän päällystämiseksi tulee hakea työlupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta: <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/tyolupa-tiealueellatyoskentelyyn>

Tämä lausunto on oltava käsillä, kun rakentamisesta päättävä viranomainen harkitsee lainsäädännön edellytyksiä luvan myöntämiseksi suunnitellulle hankkeelle. Mikäli kunnan viranomainen katsoo, että asia koskee ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat tai elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueita, tulee asiasta kuulla edellä mainittuja vastuualueita erikseen.

Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään, on ottamisluvasta viivytyksettä ilmoitettava Hämeen ELY-keskukselle. Ilmoitus pyydetään tekemään sähköisen asiointin sivustolta (anon.ahtp.fi) löytyvällä uuden maa-ainesluvan ilmoituslomakkeella. Lupapäätös ja ottamissuunnitelma sekä mahdolliset muut lupaan liittyvät asiakirjat pyydetään liittämään ilmoituslomakkeeseen tai toimittamaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.hame@ely-keskus.fi. Jos sähköinen asiointi ei ole mahdollista, tulee asiakirjat toimittaa paperisena.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa todetaan seuraavaa:

Terveydensuojeluviranomaisen tietoon ei ole tullut aikaisemmin epäilyjä toiminnasta aiheutuvasta terveyshaitasta tai viihtyvyyshaitasta. Luvan myöntämiseksi ei ole estettä terveydensuojelun näkökulmasta, mikäli seuraavat seikat huomioidaan lupaprosessissa.

Pohjavesien suojelutoimenpiteet tulee erityisesti huomioida lupaprosessissa, koska toiminta sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella. Maa-ainesten otosta ja murskaamon toiminnasta ei saa aiheutua haittaa alueen pohjaveden määrälle tai laadulle. Hakemuksen tietojen mukaan alueelle on asennettu viisi pohjavesiputkea. Putkista tehdyissä mittauksissa ei ole havaittu pohjavettä. Lupaehdoissa tulisi tästä huolimatta määrittää alin sallittu ottamistaso ja suojakerros, joka vähintään tulee jättää ottotason ja ylimmän pohjavesitason väliin, mikäli pohjaveden pinnankorkeudesta saadaan myöhemmin lupajakson aikana mittauksia. Hakija tulisi velvoittaa tarkkailemaan pohjaveden esiintymistä putkissa säännöllisesti ja analysimaan vesinäytteet esittämänsä tarkkailuohjelman mukaisesti, jos näytteenotto pohjavesiputkista on mahdollista. Pohjavesinäytteenottajalla tulisi olla koulutus tai pätevyys näytteenottamiseen.

Polttoöljykäyttöisten työkonoiden käytössä, varastoinnissa ja tankkauksessa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta polttoainevahinkojen välttämiseksi. Hakija tulisi velvoittaa lupaehdoissa huolehtimaan poltto- ja voiteluaineiden varastoinnissa sekä aggregaatin sijoittelussa ja työkonoiden tankkauksessa suojaamaan maaperä esittämällään tavalla. Onnettomuuksiin,

kuten öljyvuotoihin tulee varautua hakemuksessa esitetyllä tavalla ja myös mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat tulee perehdyttää häiriötilannetoimintaan.

Pintavesien kertymistä toiminta-alueella tulee tarkkailla. Mikäli pintavesiä joudutaan johtamaan pois toiminta-alueelta, ei niistä saa aiheutua haittaa pohjavedelle tai pintavesistöihin. Tarvittaessa maastoon johdettavat pintavedet tulee käsitellä selkeytysaltaassa.

Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Meluhaittoja tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon kaikki alueen melua aiheuttavat toiminnot. Hakijan tulee torjua melua aktiivisesti laiteteknisten ratkaisujen ja esimerkiksi varastokasojen sijoittelun avulla. Mikäli myöhemmin toiminnan aikana tulee esille epäilyjä ohjearvot ylittävästä meluhaitasta, tulisi hakija velvoittaa selvittämään toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa luotettavien mittausten avulla. Melua aiheuttaville toiminnoille tulisi asettaa vuorokautiset toiminta-ajat enintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti viihtyvyyshaittojen vähentämiseksi. Arkipyhät tulisi rajata toiminta-aikojen ulkopuolelle.

Maa-ainesten oton ja murskauksen seurauksena syntyvä pöly ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa asutukselle ja ihmisille. Hakija tulee velvoittaa toteuttamaan riittävät toimenpiteet pölyhaittojen vähentämiseksi toiminta-alueella ja liittymätiellä ja tarkkailemaan pölyhaittojen esiintymistä lähikiinteistöillä. Pohjavesialueella tulee huomioida, ettei pölynsidonnassa tule käyttää suolausta.

Jos alueelle tuodaan maisemointia varten muualta maa-aineksia, tulee niiden olla puhtaita, eikä niistä saa lueta haitallisia aineita maaperään. Alueen maisemointia tulisi tehdä vaiheittain jo ottamistoiminnan edetessä.

Hakijan tulee olla selvillä alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja soveltaa sitä toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan.

Terveysturvaviranomaisella ei ole muilta osin huomautettavaa Läänin Kuljetus Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta.

Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalveluiden lausunnossa todetaan seuraavaa:

Kaavallinen tilanne

Kohteessa vaikuttaa Hollolan strateginen yleiskaava 2017. Anottu paikka on Maaseutuelinkeinot ja -asuminen määräyksen piirissä.

Yleiskaavamääräys kuuluu:

Alue on varattu ensisijaisesti maa -ja metsätaloudelle sekä muulle elinkeino- toiminnalle, joka kokonsa ja ympäristövaikutustensa suhteen sopii maaseudulle. Alueelle voi sijoittua myös elinkeinoihin liittyvää asumista, vähäisessä määrin olemassa olevia kyliä täydentävää asumista sekä vapaa-ajan asumista.

Ympäristö

Annettujen selvitysten mukaan lähin asutus on niin kaukana että suositukset ylittävää meluhaittaa ei synny. Alueella ei ole suojelun piiriin kuuluvia luonnonarvoja. Haitta-ainepäästöjen estämisestä on esitetty suunnitelma.

Maisema

Kohde ei ole maisemallisesti merkittävällä alueella. Kaavoitus suosittelee, että maisemointisuunnitelmaa kehitetään siten, että luiskapintoja ei rakenneta näin keinotekoisien suorapiirteisiksi vaan muotoiltaisiin lopulliset pinnat enemmän luonnonmukaisuutta tavoitellen kuin tässä.

Kaavallista estettä anotun luvan myöntämiselle ei ole.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakija toteaa vastineessaan seuraavaa:

- *Läänin Kuljetus Oy:llä ei ole huomautettavaa hakemuksesta annettuihin lausuntoihin.*
- *Maininta Hollolan kehitys- ja kaavoituspalveluiden lausuntoon:*
  - *Maa-aineslupasuunnitelmien maisemointisuunnitelmat ovat viitteellisiä sekä suuntaa antavia. Lopullinen maisemointi tehdään aina sovittamalla otettu alue ympärillä olevaan maastoon.*
  - *Maisemointi toteutetaan aina yhteistyössä valvovan viranomaisen kanssa.*

Maastokäynti

Hakemusalueelle ei tehty erillistä maastokäyntiä lupavalmisteluun liittyen, sillä alueella on suoritettu säännöllistä vuosivalvontaa aiemman maa-ainesluvan puitteissa. Viimeisin vuosivalvontatarkastus on tehty 7.12.2022.

RATKAISU

Valvontajaosto myöntää Läänin kuljetus Oy:lle maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen yhteisluvan maa-ainesten ottoon sekä murskaukseen kiinteistöllä 98-451-4-11 (Kangasmaa).

Toimintaa tulee harjoittaa noudattaen seuraavia lupamääräyksiä. Niiltä osin, kuin ei ole annettu erillisiä lupamääräyksiä, tulee toiminnassa noudattaa hakemusta ja ottosuunnitelmaa.

Lupamääräykset

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella aloitustarkastus. Tarkastuksessa tarkastetaan esimerkiksi ottamisalueen rajojen ja korkotasojen merkinnät. Ennen otton aloittamista tulee vakuuden olla hyväksytty. (MAL 11 §, MAA 7 §)
2. Suunnittelualueen pinta-ala on 8,7 ha ja ottamisalueen pinta-ala 7,3 ha. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 690 000 m³ktr ja keskimääräinen vuotuinen ottomäärä 69 000 m³ktr. (MAL 3, 11 §)
3. Luvan voimassaoloaika on 10 vuotta. Kaikki toiminta jälkihoitotyöt mukaan lukien on suoritettava luvan voimassaoloaikana. Puiden istuttaminen voidaan kuitenkin tehdä luvan voimassaoloajan päättymisen jälkeen viimeistään sitten, kun maa-ainestenottotoiminnan lopettamisesta on kulunut kaksi kasvukautta. (MAL 10 §, MAA 8 §)
4. Alin sallittu ottotaso on +136,00 m (N2000). Alimman ottotason ja pohjaveden pinnan tason väliin on jätettävä vähintään 4 metrin suojaetäisyys mikä tulee huomioida, mikäli alueella havaitaan pohjavettä. (MAL 3, 11 §)
5. Maa-ainesten ottamisen tulee edetä ottosuunnitelman mukaisesti. Naapuritiloihin tulee jättää vähintään 10 metrin suojaetäisyys. (MAL 11 §)
6. Luvan haltija vastaa maa-aineslain 9 §:n mukaisista velvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua. (MAL 9 §)

Yleiset toimintaan liittyvät määräykset

7. Toiminnassa tulee **ehdottomasti noudattaa** seuraavia toiminta-aikoja:
  - maa-ainesten ottoa saa tehdä maanantaista perjantaihin klo 6–22
  - seulontaa saa tehdä maanantaista perjantaihin klo 7–22
  - kuormausta ja kuljetusta sekä maisemointitöitä saa tehdä ma-pe klo 6–22 sekä la 7-18
  - murskausta saa tehdä maanantaista perjantaihin klo 7-21
  - sunnuntaisin tai arkipyhinä ei saa harjoittaa mitään toimintaa. (MAL 11 §, YSL 52 §)
8. Luvaton kulku alueelle on estettävä. (MAL 11 §, YSL 52 §)
9. Toiminnan tulee olla valvottua ja toiminnalla tulee olla riittävän ammattitaitoinen vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle sekä lähialueen asukkaille ennen toiminnan aloittamista. Vastuuhenkilön vaihtuessa valvontaviranomaiselle tulee toimittaa viipymättä uuden vastuuhenkilön yhteystiedot. Luvan haltijan tulee varmistua siitä, että nämä määräykset ovat tiedossa kaikilla alueella toimivilla henkilöillä, mukaan lukien mahdolliset aliurakoitsijat. (YSL 52 §, JL 141 §)
10. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että ottamisalue on koko toiminnan ajan merkitty maastoon asianmukaisesti. Jyrkistä luiskista tulee varoittaa esimerkiksi lippusiimalla tai muilla selvästi havaittavilla merkeillä eikä sortumisvaaraa saa syntyä. (MAL 11 §)
11. Ottoalueella on oltava koko ottotoiminnan ajan nähtävillä kiinteitä korkeusmerkintöjä, joista toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen voivat seurata ottamistoiminnan korkeustasoja. (MAL 11 §)
12. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja soveltaa sitä toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan. (YSL 52 §)
13. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava alueen siisteydestä. Suunnittelualueella ei saa säilyttää ottoon kuulumatonta tavaraa eikä jätteitä. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta yleiselle tielle. Yleiselle tielle mahdollisesti kulkeutuneet maa-ainekset tulee poistaa viipymättä. (MAL 11 §, YSL 52, 58 §, JL 72 §)

Melu ja pöly

14. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Melun leviämistä tulee mahdollisuuksien mukaan ehkäistä esimerkiksi pintamaa- ja varastokasojen sijoittelulla ja korkeudella, pudotuspintojen kivitaskuilla, tasaisella syöttönopeudella sekä putoamiskorkeutta säätämällä.

Mikäli melutason epäillään ylittyvän, voi valvontaviranomainen määrätä selvittämään melutasoa melumallinnuksella tai -mittauksilla. Tarvittaessa meluntorjuntatoimia tulee tehostaa saatujen mallinnus- tai mittaustulosten perusteella. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNP 993/1992)

15. Ajoväylät, varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava puhtaalla vedellä pölyämisen estämiseksi. Murskauksen ja seulonnan aiheuttamaa pölyämistä tulee tarvittaessa ehkäistä esimerkiksi koteloinnein tai käsiteltävää ainesta kastelemalla. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Mikäli alueella järjestetään ilmanlaadun yhteistarkkailu, on toiminnanharjoittajan osallistuttava siihen. (MAL 11 §, YSL 52 §)

Vesiensuojelu ja -tarkkailu

16. Toiminnasta ei saa aiheutua pohja- tai pintavesien pilaantumista eikä talousvesikäytössä olevien vedenlaadun tai antoisuuden heikentymistä. (MAL 11 §, YSL 52, 66 §)
17. Pohjaveden pinnankorkeutta tulee tarkkailla alueelle asennetuista pohjavesiputkista vuosittain. Mikäli alueen pohjavesiolosuhteista saadaan sellaista lisätietoa, että ottamisen pohjavesivaikutusten seurantaan soveltuva havaintopaikka voidaan määrittää, tulee tähän paikkaan asentaa pohjaveden havaintoputki (mikäli kyseessä ei ole jo asennettu putki, jossa havaitaan pohjavettä) ja seurata siitä pohjavesivaikutuksia ELY-keskuksen pohjavedentarkkailua koskevan ohjeen mukaisesti. Näytteenotossa on käytettävä sertifioitua näytteenottajaa ja näytteiden analysoinnissa akkreditoitua laboratoriota. Pohjaveden tarkkailua tulee tällöin tehdä luvan voimassaoloajan sekä kahden vuoden ajan voimassaolon päättymisen jälkeen ja se tulee järjestää seuraavasti:
  - Pinnankorkeuden mittausta 2 kertaa vuodessa (kevällä ja syksyllä)
  - Laaja analyysi ennen ottamistoiminnan aloittamista ja sen jälkeen vähintään 3 vuoden välein: lämpökestoiset koliformiset bakteerit, aistinvarainen arviointi, alkaliniteetti, alumiini, ammonium, fluoridi, happi, kloridi, KM_nO_4 -luku, kokonaiskovuus, lämpötila, mangaani, nitraatti, pH-luku, rauta, sameus, sulfaatti, sähkönjohtavuus, väri, TVOC ja mineraaliöljyt. Ammonium ja fluoridi vain alkunäytteestä, ellei todeta kohonnutta pitoisuutta.
  - Suppea analyysi kerran vuodessa: lämpökestoiset koliformiset bakteerit, aistinvarainen arviointi, KM_nO_4 -luku, pH-luku, sähkönjohtavuus, happi, kokonaiskovuus, kloridi, sulfaatti, sameus, rauta, mangaani ja mineraaliöljyt.

Pohjavesitarkkailun tulokset on toimitettava vuosittain valvontaviranomaiselle sekä Hämeen ELY-keskukselle. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa suorasiirtona pohjavesitietojärjestelmään (POVET). Pohjaveden tarkkailuraportissa on esitettävä kuvaajan muodossa tulosten vertailu edellisvuosien tuloksiin sekä sanallinen asiantuntija-arvio siitä, miten maa-ainestenotto on vaikuttanut pohjavesiin alueella. Tarkkailuraportissa tulee esittää tarkkailupisteiden sijainti kartalla.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä muuttamaan pohjavesitarkkailua tai ottamaan ylimääräisiä näytteitä esimerkiksi pohjavesitarkkailussa saatujen tulosten tai ELY-keskuksen antaman uuden pohjavesitarkkailuohjeen perusteella. Jos alueella järjestetään pohjaveden yhteistarkkailu, tulee toiminnanharjoittajan osallistua siihen, mikäli voidaan osoittaa tarkkailuputki, josta pohjavesinäytteet saadaan tarkoituksenmukaisesti otettua. (MAL 11 §, YSL 52, 62, 66 §)

18. Hulevesien kertymistä alueelle tulee tarkkailla. Mikäli hulevesiä joudutaan johtamaan pois toiminta-alueelta, ei niistä saa aiheutua haittaa pohja- tai pintavesille. Tarvittaessa maastoon johdettavat pintavedet tulee käsitellä esimerkiksi selkeytysaltaassa. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä pintaveden tarkkailusta. (MAL 11 §, YSL 52, 62, 66 §)

Maaperän suojelu, kemikaalit ja jätteet

19. Alueella ei saa huoltaa, korjata tai pestä työkoneita tai laitteita. Työkoneissa tulee olla varattuna imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalle. Työkoneet tulee säilyttää tukitoiminta-alueella silloin kun ne eivät ole käytössä. (MAL 11 §, YSL 52, 66 §)
20. Mikäli alueella säilytetään kemikaaleja tai muita vaarallisia aineita (esim. voiteluöljyt), tulee ne varastoida katetussa, lukittavassa tilassa kullekin aineelle lainsäädännössä annettujen määräysten mukaisesti. Kemikaalien pääsy maaperään ja pinta- tai pohjavesiin on estettävä.

Nestemäiset kemikaalit tulee säilyttää tilavuudeltaan riittävän suuren suoja-altaan päällä. Kemikaalien varastointitilojen kunnosta on huolehdittava. (MAL 11 §, YSL 52, 66 §)

21. Alueella ei saa varastoida polttoaineita. Mikäli alueella suoritetaan työkoneiden tankkauksia siirrettävästä polttoainetankista, tulee tankkaukset suorittaa ensisijaisesti tukitoiminta-alueella ja toissijaisesti vuotokaukalon tai imeytysmaton päällä. Tankkauksen yhteyteen tulee olla varattuna riittävä määrä imeytysmateriaalia ja tankkaustapahtumaa tulee valvoa. (MAL 11, YSL 52, 66 §)
22. Murskauslaitoksen aggregaatti tulee varustaa vähintään kaksoispidätysperiaatteen mukaisella suojausrakenteella polttoaine- ja kemikaalivuotojen varalta. Maaperä tulee tarvittaessa suojata murskauslaitoksen alta. Mikäli alueelle tuodaan erillinen polttomootorikäyttöinen seula, tulee seulantalaitteisto varustaa vähintään kaksoispidätysperiaatteen mukaisella suojausrakenteella ja maaperä suojata seulan alta. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista. Ennen mahdollisen seulantalaitoksen käyttöönottoa luvan haltija tulee esittää valvontaviranomaiselle suunnitelma laitoksen maaperäsuojauksesta ja tiedot alueella käytettävästä seulasta. (MAL 11 §, YSL 52, 66 §)
23. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät jätteet tulee käsitellä ja varastoida asianmukaisesti sekä toimittaa vastaanottopaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseistä jätettä. Mahdolliset vaaralliset jätteet (esimerkiksi öljyiset imeytysaineet) tulee säilyttää lukitussa tilassa erillään toisistaan ja muista jätteistä sekä merkitä asianmukaisesti. (MAL 11 §, YSL 52, 58 §, JL 29 §)
24. Tukitoiminta-alueen pohjarakenteen tulee olla vähintään hakemuksessa esitetyn mukainen. Tukitoiminta-alueen hulevesien syntyminen on estettävä kattamalla alue, tai kattamattoman tukitoiminta-alueen hulevedet on esimerkiksi ohjattava hallitusti öljynerotuskaivon kautta umpikaivoon ja toimitettava sieltä edelleen asianmukaiseen käsittelyyn pohjavesialueen ulkopuolelle. Alueen kattamisesta tai hulevesien käsittelystä on toimitettava suunnitelma valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi 31.12.2023 mennessä. (MAL 11 §, YSL 52, 66 §)

Häiriötilanteet

25. Onnettomuuden tai häiriötilanteen sattuessa toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä tilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Aiheutuneiden ympäristövaikutusten selvittäminen on aloitettava tilanteen edellyttämässä laajuudessa valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Lisäksi on tehtävä korjaavat toimenpiteet vastaavan tilanteen toistumisen estämiseksi.

Mahdollisista öljy- tai kemikaalivahingoista tulee ilmoittaa pelastuslaitokselle ja valvontaviranomaiselle. Toiminta-alueella tulee olla varattuna riittävästi imeytysainetta. Saastuneet maa-ainekset ja imeytysaineet on toimitettava asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. (MAL 11 §, YSL 52, 66, 134 §)

Kirjanpito ja raportointi

26. Luvanhaltijan tulee pitää kirjaa
  - toiminta-ajoista
  - otetuista maa-aineksista (määrä, laatu)
  - murskatuista maa-aineksista
  - melun- ja pölyntorjuntatoimenpiteistä
  - vuotuisista laskennallisista hiukkas- NO_x- ja CO₂-päästöistä
  - jätteistä (määrä lajeittain sekä toimituspaikat)
  - suojausrakenteiden, vesienkäsittelyrakenteiden, korko- ja rajamerkintöjen sekä muiden toimintaan liittyvien rakenteiden kunnan tarkkailusta

- ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttaneista tilanteista sekä muista vahinko- ja häiriötilanteista.

Määräyksen 17 mukaiset vesientarkkailutulokset ja yhteenveto tässä määräyksessä luetelluista kirjanpitoluista tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. (MAL 11, YSL 62, JL 118, 120 §)

27. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa otetun maa-aineksen määrä ja laatu maa-ainestenoton valvontaviranomaiselle. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt. Tiedot tulee ensisijaisesti ilmoittaa suoraan sähköiseen NOTTO-järjestelmään. (MAL 23a §, MAA 9 §)

Jälkihoitotyöt ja toiminnan lopettaminen sekä vakuus

28. Alueen maisemointi on suoritettava maisemointisuunnitelman mukaisesti. Maisemointia on mahdollisuuksien mukaan suoritettava jo ottotoiminnan aikana. Mikäli maisemoinnissa ilmenee tarve käyttää muualta tuotuja pintamaa-aineksia, tulee kyseiset maa-ainekset hyväksyttäväksi valvontaviranomaiselle ennen niiden kuljettamista alueelle. Maisemointimisen varmistamiseksi alueelle on istutettava puustoa ottamistoiminnan päätyttyä, mikäli alue ei lähde luontaisesti taimettumaan kahden kasvukauden aikana maa-ainestenoton päättymisen jälkeen. (MAL 11 §, YSL 52 §, MAA 8 §)
29. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai viimeistään ennen kuin luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla. Ennen lopputarkastusta on luvansaajan toimitettava valvontaviranomaiselle loppumittauspöytäkirja. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua lopputarkastusta. (MAA 7 §)
30. Maa-ainestenoton jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi hakija asettaa 60 000 euron omavelkaisen pankkitakuun tai antaa rahavakuuden kunnan haltuun. Vakuuden tulee olla voimassa niin kauan, kunnes maa-ainesten otto on suoritettu ja luvan mukaiset jälkihoitotoimenpiteet on hyväksyttävästi loppuun saatettu, myös luontaisen metsittymisen tai puun taimien istuttamisen osalta. Vakuus on asetettava ennen maa-ainesten ottamista. Vakuuden riittävyyden turvaamiseksi sen arvo tarkistetaan tarvittaessa. (MAL 12 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 49 §:n (Luvan myöntämisen edellytykset) mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta;
- 6) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisien kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja kolttala-alueella.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa todetaan, että *ympäristön pilaantumisella* tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa:

- a) terveyshaittaa;
- b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille;
- c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista;

- d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä;
- e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä;
- f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai
- g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n (Oikeusvaikutteinen kaava toiminnan sijoittamisessa) mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Lupaharkinnan perusteita koskevassa ympäristönsuojelulain 48 §:ssä todetaan seuraavaa: Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Maa-aineslain 6 §:n (Luvan myöntämisen edellytykset) mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan ko. laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Alueella ei ole asemakaavaa. Strateginen yleiskaava 2020 tuli voimaan päätösvalmistelun aikana 19.8.2023. Strategisen yleiskaavan 2020 pääkartassa suunnitteluala sijoittuu "Maaseutuelinkeinot"- alueelle: Alue on varattu ensisijaisesti maa- ja metsätaloudelle sekä muulle elinkeinotoiminnalle, joka kokonsa ja ympäristövaikutusten suhteen sopii maaseudulle. Strategisen yleiskaavan 2020 vesitalous-teemakartalla kohde sijoittuu pohjavesialuemerkinän alle. Päätösvalmistelun aikana ennen strategisen yleiskaavan 2020 voimaantumista on ollut voimassa strateginen yleiskaava 2017 (lainvoimainen 23.5.2019), jonka pääkartalla suunnitteluala sijoittuu "Maaseutuelinkeinot ja -asuminen"- alueelle, vesitalous-teemakartalla kohde sijoittuu pohjavesialuemerkinän alle ja ympäristövaikutuksia aiheuttavat toiminnot -teemakartalla maa-ainestenottoalueeksi merkitylle alueelle. Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 (lainvoimainen

14.5.2019) suunnittelualue sijoittuu maa-ainesten ottoon merkitylle alueelle. Toiminta ei ole ristiriidassa strategisen yleiskaavan tai maakuntakaavan kanssa.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat noin 600 metrin päässä toiminta-alueelta. Huomioiden toiminnan luonteen, hakemuksessa esitetyt seikat sekä annetut lupamääräykset toiminta on mahdollista järjestää siten, ettei lähialueen häiriintyvälle kohteille aiheudu kohtuutonta räsitusta.

Hollolan kunnan valvontajaosto katsoo, että toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ei lupahakemusta koskevalla kiinteistöllä tapahtuvasta murskauksesta tai toimintaan liittyvästä kuormauksesta ja kuljetuksesta aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä kohtuutonta haittaa naapureille.

Lupahakemuksessa esitetty toimenpide lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheuta maa-aineslain tarkoittamalla tavalla luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Alue on jo olemassa oleva maa-ainestenottoalue, jonka luonnonolosuhteet on selvitetty ennen maa-ainesten otton aloittamista. Ottamisalueelle ei sijoitu luonnonuojelulain (1096/1996) 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä. Hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei aiheudu maa-aineslain tarkoittamaa kauniin maisemakuvan turmeltumista. Valvontajaosto katsoo, että lupapäätöksessä annetut määräykset huomioon ottaen haettu ottaminen tai siihen liittyvät järjestelyt eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että hakemuksen sekä toiminnalle annettujen lupamääräysten mukaan toimittaessa toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa tai ympäristönsuojelulaissa esitettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1 on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta. Aloitustarkastuksen tarkoituksena on varmistua siitä, että ottamisen aloittamisen edellytykset on täytetty.

Lupamääräykset 2-3: Ottamiseen liittyvien aluemääritelmien ja pinta-alojen sekä ottomäärien kirjaaminen on tärkeää, jotta maa-ainesluvan mukaisia alueita sekä ottamisen ja velvoitteiden toteuttamista voidaan valvoa yksiselitteisesti määrittelyillä alueilla. Määritelmien tarkoitus on osaltaan varmistaa maa-ainesten ottaminen luvan mukaiselta alueelta ja jälkihoitotoimenpiteille varatun alueen säästämisen kaivulta. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti 10 vuodeksi. Kirjaus siitä, että jälkihoitotyöt on suoritettava luvan voimassaolon aikana, on tarpeen sen varmistamiseksi, että ottamistoiminnassa huomioidaan jälkihoitotyöt ja niille varattava aika. Puiden istuttamiselle on annettu hakemuksen mukaisesti muita jälkihoitotyitä pidempi määräaika, koska alue voi lähteä taimettumaan myös luontaisesti. Vakuuden on oltava voimassa siihen saakka, että alue on tarkastuksella todettu taimettuneeksi joko luontaisesti tai istuttamalla.

Lupamääräys 4 on tarpeen pohjaveden suojelemiseksi sekä ottamistoiminnan kokonaisuuden hallitsemiseksi.

Lupamääräys 5 on tarpeen toiminnan valvonnan, riittävien jälkihoitotoimenpiteiden varmistamisen sekä haittojen ehkäisemisen kannalta. Jälkihoitotoimenpiteiden suorittaminen vaiheittain jo ottotoiminnan aikana vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vakiintuneen käytännön mukaisesti naapuritiloihin jätettävän suojaetäisyyden tulee maa-ainesten ottoalueella olla vähintään 10 metriä.

Lupamääräyksen 6 perusteena on maa-aineslain 9 §, jonka mukaan kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada ainesten ottajalta täysi korvaus haitasta, joka ainesten ottamisesta hänelle aiheutuu, jos ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä sijaitsevan kiinteistön arvoa

tai aiheuttaa muuta sellaista vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, mitä ei ole pidettävä vähäisenä. Määräys on kirjattu erilliseksi lupamääräykseksi selvyyden vuoksi.

Lupamääräys 7 on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toiminta-ajat on myönnetty hakemuksen mukaisina. Kuorma- ja kuljetus on sallittu myös lauantaisin, koska toiminta-alueen lähistöllä tai Kirkkotien ja siltä toiminta-alueelle erkanevan hiekkatien risteyksen läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita. Eri toiminta-ajoina sallittujen toimintojen yksiselitteinen määrittäminen on tärkeää toiminnan valvonnan sekä lähialueen asukkaiden kannalta. Kuljetuksella tarkoitetaan kaikkea tuotantotoimintaan suorasti tai epäsuorasti liittyvää kulkemista raskaalla ajoneuvolla.

Lupamääräys 8 on tarpeen haittojen ehkäisemiseksi. Luvattoman kulun estämisellä voidaan ehkäistä ilkeistä aiheutuva ympäristön pilaantumista sekä roskaantumista.

Lupamääräyksellä 9 pyritään edesauttamaan toiminnanharjoittajan ja lähialueen asukkaiden välistä vuorovaikutusta sekä lieventämään toiminnasta aiheutuvia haittoja. Ammattitaitoinen vastuhenkilö on tarpeen toiminnan valvonnan sekä onnettomuustilanteisiin varautumisen kannalta. On tärkeää, että valvontaviranomaisilla on ajantasainen tieto toiminnan vastuhenkilöstä. Lisäksi on tärkeää lupamääräysten noudattamisen kannalta, että määräykset ovat tiedossa kaikilla, jotka alueella toimivat.

Lupamääräykset 10-11 on annettu alueen turvallisuuden takaamiseksi sekä valvonnan ja ottotoiminnan seuraamisen tueksi. Kiinteät korkomerkinnot mahdollistavat ottotasojen luotettavan seurannan sekä jokapäiväisessä toiminnassa että viranomaistarkastuksilla.

Lupamääräyksellä 12 on tarkoitus varmistaa, että toiminnassa käytetään ympäristönsuojelun kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräys 13 on tarpeen toiminnasta aiheutuvien ympäristön pilaantumisen sekä haittojen rajoittamiseksi.

Lupamääräykset 14-15 ovat tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi.

Lupamääräykset 16-18 ovat tarpeen maaperän ja pohja- ja pintavesien suojelemiseksi. Pohjavedellä tarkoitetaan kaikkea maanpinnan alaista vettä, joka täyttää avoimet tilat maa- ja kallioperässä. Ympäristönsuojelulain 5 §:n 11 kohdan sekä vesilain 1 luvun 3 §:n kohdan 7 mukaan pohjavedellä tarkoitetaan maa- tai kallioperässä olevaa vettä. Näytteenottoa koskevat vaatimukset on asetettu tarkkailun asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Lupamääräykset 19-23 ovat tarpeen maaperän suojelemiseksi, kemikaalien asianmukaisen käsittelyn ja varastoinnin takaamiseksi sekä onnettomuuksien ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 24 tarpeen asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden varastoinnista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista.

Lupamääräys 25 on tarpeen mahdollisissa onnettomuustilanteissa syntyvien haittojen ja ympäristön pilaantumisen rajaamiseksi.

Lupamääräykset 26-27: Tarkkailua, raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun tehokkaaksi toteuttamiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toiminnastaan ja sen ympäristövaikutuksista sekä otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta. Valvontaviranomaisella on lainsäädännön nojalla tiedonsaantioikeus ja toiminnanharjoittajalla velvollisuus toimittaa valvontaviranomaiselle em. määräyksissä edellytetyt tiedot.

Lupamääräyksellä 28 varmistetaan alueen asianmukainen maisemointi sekä se, että maisemoinnissa käytetään vain alueelle ja käyttötarkoitukseensa soveltuvia, pilaantumattomia maa-aineksia. Puiden istuttamiselle on annettu muuta maisemointia pidempi määräaika perustuen maa-ainesasetuksen 8 §:ään sekä siihen, että alue voi taimettua myös luontaisesti.

Määräyksen 29 perusteena on maa-ainesasetuksen 7 §, jonka 3 momentti koskee lopputarkastusta. Loppumittauspöytäkirja on tarpeen, jotta alueen pohjatasot voidaan varmuudella määrittää.

Määräyksen 30 perusteena on maa-aineslain 12 §, joka koskee ottamistoiminnan vakuutta. Vakuuden suuruus perustuu arvioon jälkihoitotoimenpiteiden todellisista kustannuksista. Vakuutta voidaan palauttaa vaiheittain, mikäli jälkihoitotoimenpiteitä suoritetaan vaiheittain ottotoiminnan aikana. Edellytyksenä vakuuden vaiheittaiselle palauttamiselle on suoritettujen jälkihoitotoimenpiteiden hyväksyminen valvontaviranomaisen toimesta.

Vastaus lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin sekä vastineeseen

Hakemuksesta annetut lausunnot on soveltuvin osin otettu huomioon lupaharkintaa tehdessä ja lupamääräyksiä laadittaessa. Lausuntojen johdosta hakijan antama vastine on otettu huomioon päätöksenteossa.

Hämeen ELY-keskuksen lausunnossa on todettu, että ottamisalue on kokonaisuudessaan maisemoitava ja jälkihoidettava lupakauden aikana. Tähän liittyen todetaan, että maa-ainesasetuksen 8 §:ssä todetaan seuraavaa: ”Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet, jollei niiden suorittamiselle ole lain 11 §:n 3 momentin nojalla annettu muuta määräaika.” Puiden istuttamisen osalta on lupamääräyksissä todettu, että se tulee tehdä, jollei alue lähde luontaisesti taimettumaan kahden kasvukauden aikana. Jälkihoitotoimenpiteitä koskevan vakuuden on oltava voimassa niin kauan, että alue on joko taimettunut luontaisesti tai sille on istutettu taimia. Valvontajaosto katsoo, että muun muassa luonnon monimuotoisuuden kannalta luontainen taimettuminen on taimien istuttamista kestävämpi vaihtoehto. Näin ollen valvontajaosto katsoo, että luontaiselle taimettumiselle voidaan antaa mahdollisuus hakijan sitä esitettyä.

Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalveluiden lausuntoon todetaan maisemointisuunnitelmaan liittyen, että hakemuksen liitteenä toimitettu maisemointisuunnitelma on viitteellinen, ja lopullinen maisemointi tehdään sovittamalla alue ympäröivään maastoon. Maisemointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa edellyttää päivitettäväksi ottamisen edetessä. Hakemuksen liitteenä toimitettu maisemointisuunnitelma täyttää lainsäädännön vaatimukset.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Maa-aineslain 21 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Lain 21 §:n 2 momentin mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Lain 21 §:n 5 momentin mukaan lain 4 a §:n mukaisen yhteisluvan osalta täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulain 198 §:n 1 momentissa ja 199–201 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 198 §:n mukaan toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista.

Hakija on hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta. **Lupa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta myönnetään.** Lupaviranomainen katsoo, että

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella siten kuin ympäristönsuojelulain 85 §:ssä on säädetty. Päätös pidetään nähtävänä Hollolan kunnan verkkosivuilla vähintään kuulutusajan.

Sovelletut säännökset

- Maa-aineslaki (MAL, 555/1981): 1, 3, 4, 4a, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 21, 23 ja 23a §
- Ympäristönsuojelulaki (YSL, 527/2014): 7, 8, 11, 12, 16, 17, 27, 34, 47a, 48, 49, 52, 54, 58, 62, 66, 70, 134, 190, 199 §
- Jätelaki (JL, 646/2011): 29, 72, 118, 119, 120, 141 §
- Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (MAA, 926/2005)
- Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
- Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (VnP 993/1992)
- Hollolan kunnan hallintosääntö (voimaan 1.1.2023)
- Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (voimaan 1.1.2023)
- Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksa (voimaan 1.4.2020)

Viranomaisohjeet ja muu aineisto

- Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön (Ympäristöministeriö 2020)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuohjeet ovat päätöksen liitteenä.

Päätöspäivä on 30.8.2023